

Attēls no www.literatura.lv

Jānis Tāle

1902–1983

Kultūras darbinieks,
bibliotekārs, bibliogrāfs

Jānim Tālem - 120

Jānis Tāle, īstajā vārdā Jānis Radomiška (uzvārds mainīts 1940. g.), dzimis 1902. gada 24. janvārī Pētera un Ilzes ģimenē. Viņš bija bibliogrāfs, kurš savas dzīves laikā sistematizējis virkni periodikā publicēto latviešu dzejoļu, izveidodams pirmo latviešu dzejas tematisko kartotēku.

Attēls no www.dizlaudis.mozello.lv

Jānis (no kreisās) ar māsu Martu un brāli Pēteri,
1920. gads

Skolas gadi

Saikavas pagasta Riharda skolā pie skolotāja Leimaņa iepazīst Nikolaja Gogoļa, Aleksandra Puškina un Nikolaja Nekrasova darbus, kā arī iemācās brīvi lasīt krievu valodā.

Ļaudonas draudzes skolā pavadīto četrus gadus laikā Radomiška iepazīstas ar latviešu literatūru, īpaši tuva kļūst Raiņa, Jāņa Poruka un Kārļa Skalbes daiļrade.

Pēc tam Jānis dodas uz Rīgu pie radiem, mācās Viļa Olava komercskolā, iesaistās skolas literārajā dzīvē.

Dienests

Pēc komercskolas beigšanas divus gadus studē Latvijas Universitātes Pedagoģijas fakultātē, tad pamet Rīgu un iestājas Latvijas armijas dienestā Daugavpilī, dienesta laikā sasniedz virsseržanta pakāpi.

No 1924. līdz 1937. gadam Jānis Tāle apkopo 900 dzejas vienības par māti un 30. gados iecer izdot mātei veltītu dzejas antoloģiju.

Daugavpils pilsētas bibliotēkas vadītājs

1938. gadā Jānis Tāle sāka strādāt par Daugavpils pilsētas bibliotēkas direktoru. Vācu okupācijas laikā ugunsgrēkā sadeg pāri 40 000 Daugavpils pilsētas bibliotēkas grāmatu. Ugunsgrēkā cieš arī Tāles rakstītā pilsētas hronika un Tāles sastādītā Latvijas vēstures kartotēka ar 10 000 kartītēm.

Attēls no www.dizlaudis.mozello.lv

Krājuma evakuācija

Attēls no www.lcb.lv

1944. gada jūlijā Jānis Tāle veicis nozīmīgu varoņdarbu – evakuējis Daugavpils bibliotēkas krājumu, pārvedot to ar vilciena vagoniem uz Stendes staciju.

Jānis Tāle (pirmais no kreisās puses), 1942. gads.

Krājuma evakuācija

Kad, atkāpjoties no Daugavpils, nacistiskās varas iestādes liek sagatavot atlikušo fondu evakuācijai uz Vāciju, Jānis Tāle pierunā Mažeīķu stacijas priekšnieku novirzīt vilcienu sastāvu uz Talsiem, kur tad arī pats sagaida kara beigas ar izglābtajām grāmatām. Izglābtās grāmatas (~10 000) nosūta atpakaļ uz Daugavpili.

Sabiedriskā dzīve

Jānis Tāle aktīvi iesaistās pilsētas sabiedriskajā dzīvē:

- Kultūras darbinieku arodbiedrības priekšsēdētājs
- Talsu pilsētas padomes deputāts
- Tautas tiesas piesēdētājs
- Sadzīves tradīciju komisijas loceklis
- Vīru kora "Dziedonis" valdes loceklis un dalībnieks
- Tautas universitātes literatūras un mākslas fakultātes klausītājs

Attēls no dizlaudis.mozello.lv

Apbalvojumi

1929. gadā apbalvots ar Triju Zvaigžņu ordeņa zelta Goda zīmi.

Trīs reizes saņēmis Latvijas PSR AP Prezidija Goda rakstus.

Triju Zvaigžņu ordenis

LATGALES CENTRĀLAJĀ BIBLIOTĒKĀ PAR JĀNI TĀLI

---

01 Beļēvičs, Andžejs. Jāņa Tāles ieguldījums bibliotēkzinātnē, 2018

04 Žurnāls Karogs Nr. 6, 1983

02 Bibliotēku zinātnes aspekti, 1981

05 Žurnāls Karogs Nr. 7, 1980

06 Žurnāls Karogs Nr. 7, 1975

03 Žurnāls Grāmata Nr. 6, 1990

07 Žurnāls Karogs Nr. 7, 1971

Latgales Centrālā bibliotēka

65426065

info@lcb.lv

www.lcb.lv

www.facebook.com/lcb.lv

www.instagram.com/lcb.lv

